

تبع

کتابات علوم دینیہ و ادبیہ و حکمیہ ایلہ السنۃ مختلفہ دن

طاقم : ۱ — قسم : ۳ — سرہ : ۱

(مختصر)

حکومات اسلامیہ تاریخی

عموم مکاتب رشدیہ عسکریہ ک اوچنی سی سنہ سی شاہ کوردانہ
تدریس ابتدائیک اوزره تنسیب بیورلمشدر

اثر

مکتب حربیہ شاهانہ کتابت معالی بیاده بیکباشیلرندن

راشد

مجلس معارف عسکریہ طرفدن مالتدقیق کلیتہ قبول وادحال اولومشدر
معارف عمومیہ نظارت حلیہ سک ۴۸۰ نمونہ وکی رخصتنامہ مسیلہ
طبع ایدلمشدر

~~~~~

• اوچنی طبی

استانبول - ۱۳۱۸ نیسان

۱۰۱۷

تفتیش
۱۹۵۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

— عربستان — عربی — عربی

﴿ برنجی درس ﴾

اسلامیتک ظهوری

اسلامیتک ظهوری ، حضرت ابراهیم علیہ السلامک دعوتی
عربستانده اولدیغدن دنیانک اک شرفلی ، اک مبارک اقایمی
عربستاندر .

عربستان قطعه سنده اسکیدنبرو عربی اوطورلر و
بونلرک پک جوغی کوچیه حالنده کچینیرلردی . هپسینک
جنسی ولسانی برایدی . لکن بر فکرده اولمادقلرندن متفرق
بر جالده یاشایارق بیوک بر حکومت میدانه کتیره مه مشلردی .
یرلرینک چوللک اولماسی و بوجهته ایچنده عسکر حرکتک مشکل

متفرق : طاغتی .

بولونماسی کندیلرینی دشمن هجومندن دائماً محافظه ایدردی .
عرب قبیله لری آراسنده الك شرفلی قریش قبیله سی ایدی .
زیرا مذکور قبیله حضرت اسماعیل علیه السلام نسلندن ظهوره
کلمشدر . بوجهتله قریش قبیله سی نجیب اولدینی کبی لسانلری
هپسندن دوز کون و اخلاق حمیده ایله ده سائر قبیله لردن
ممتاز ایدی .

﴿ ایکنجی درس ﴾

حضرت محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم) افندمنز
حضرت تئرینک ولادت جلیله لری — و پیغمبر لکاری

جناب نبی عالیشان و پیغمبر آخر زمان محمد المصطفی
(صلی الله تعالی علیه وسلم) افندمنز حضرت تئری بر ربیع الاول
آینک اون ایکنجی ورومی ایلرندن نيساننک برنجی بازار
ابرته سی کونی کون طوغندن سننلی و کوبکی کسلمش اولدینی
حاله طوغدی . جهان نور ایله طولدی . پدر عالیلری

نجیب: صوبی تمیزه اخلاق حمیده : کوزل خویله ممتاز: آبرمش .
ولادت : طوغش ، طوغمه . نبی: پیغمبر . عالیشان : مرتبه می بیوک .

عبدالله ، والده محترمه لری « آمنه » ایدی . اول نبی آخر
زمان طوغمزدن اول وبر روایتہ کوره طوغدقدن ایکی آی
صوکره بدرلری وفات استدیکنندن بتیم قالدیلر .

مکه اھالیسی طوغان چوجقلربی شهرده طوتمایوب
عشیرتلردن بر-سوت آناہ ویرہ رک لطیف برلرده تربیه
استدیرلردی . حضرت پیغمبری ده « بنی سعد » قبیلہ سندن
حارث نام ذاتک زوجہ سی « حلیمہ » خانوہ وبردیلر .

حلیمہ درت یاشنه قدر اوز اولادندن زیاده خدمت
ایتمش ایسه ده حضرت پیغمبرده کوریلان خارق العاده حالار
چو غالمہ باشلا بنجه حارث ایله حلیمہ قورقارق حضرت
پیغمبری مکہ یه کتوروب والده سی آمنه یه تسلیم استدیلر . انی
یاشلرنده ایکن والده لری وفات ایتمکله دده لری عبدالمطلبک
یاننده قالدی .

﴿ اوچنجی درس ﴾

هجرت پیغمبری

مکه اھالیسی نحمدہ دن طاشدن یاسیلیمش بتلره طاپارلردی .

خارق العاده : عادتک خارجنده ، فوق العاده حالار . هجرت : بربردن
باشقہ برہ کیتک ، پیغمبر افندیمیزک مکہ مکرمہ دن مدینہ منورہ یه تشریف
بیورمالی .

حضرت پیغمبره قرق یاشانده ایکن پیغمبرلک کلدی . مکه اهلایسنی دینه دعوت ایتدی . بک از کیمسه مسلمان اولدی . مسلمان اولمایانلر کندیلرینه دشمن اولارق اذیت ایتیه . وحی اویخی قوشادوب اولدیرمه یه قالقشیلر .

بونک اوزرینه حضرت پیغمبرده مککی ترک ایدوب مسلمانلرله « مدینه » شهرینه کلدیلرکه بوکا (هجرت نبویه) دینیر .

بوندن سوکره مدینه ده اسلام زیاده لشدی . مسلمان اولمایان محللر اهلایسیله محاربه ایدیلرک برچوق خلق مسلمان اولدی . حتی هجرتک سکزنجی سنه سی پتله طایان اهلاینک الندن مکه دخی آلتوب اهلایسی بولوک بولوک کافه مسلمان اولدی .

جناب پیغمبر یکر می اوچ سنه پیغمبرلک ایتدکن سوکره هجرتک اونجی سنه سی ربیع الاولنده التمش اوچ یاشنده وفات ایتدیلر ، اشبو یکر می اوچ سنه ظرفنده الآن المزده بولونان وکافه اهل ایمانک بدرقه فیض ونجاتی اولان « قرآن کریم » جناب حق طرفندن پارچه پارچه نازل اولدی .

﴿ دردنجی درس ﴾

شمائل حضرت پیغمبری

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندیمن حضرتلری اورتہ
 بویلو، رنککری قرمزیمسی، اسمراللون ایدی. سرمبارککری
 بیوک، وجه سعادتلری جزئی چکمه ونورلی ایدی. چشم
 حقایق بینلری سیاه، ایکی قاشنک مابینی آچیق، لحيه سعادتلری
 صیق، ایکی اوموزینک اراسی کنیش ایدی. اللری وایاقلری
 آزالین، صاچلری دوز، کردان رسالتپناهیلری صاف ایدی.
 برطرفه التفات ایتسهر وجود مبارکلرینک کافه سیله
 دونزلر، یولده یورورکن سرعتیجه یورورلر ایدی. قهقهه ایلہ
 اصلا کولمز فقط تبسم یورور، هر نه زمان تبسم یورورسهر
 نور صاچیلیر ایدی. دیشلری انجودانه سی کبی بیاض وپارلاق
 ایدی. یرا دیلشنده هر دور لوعیب ونقصادن مبراء ایدی. دائماً
 کولر یوزلو ایدی. هر زمان جناب حق ذکر ایدوب لغویاته
 متعلق هیچ برسوز سویله من ایدی. لزوم ضروری اولمادچه
 کلام سویله میوب سکوتی اختیار ایدرلر ایدی. هر کسه

شمائل: اخلاق، اشکال وصفات. تبسم: کولسه مک. لغویات: فائده سز سوزلر.

﴿التنجی درس﴾

خندق غزاسی ، فتح مکہ :

هجرتك بشنچی سنه سی شوالنده ابوسفیانك قومانداسیله
اون بیک نفر دن زیاده براردو مدینه منوره اوزرینه یورودی .
اسلام اردوسی اوج بیک کشیدن عبارت اولدیغندن ، حضرت
سلمان ، ک تدبیری اوزرینه مدینه منوره اطرافنده خندقلر
قازلدی .

کفار قریش هر قدر بونلری محاصره ایتمش ومدت محاصره
اون بش کون سورمش ایسه ده خندقدن کچیله مدیکندن کفار
یالکیز اوق وطاش جنیکنه قرار ویرمشلر ونه سیت انواع
مضایقه ومشکلاته اوغرایارق ، أبوساً طاغاملر در .

خندق غزاسندن صوکره اسلاملر قوت بولمایه باشلایوب
هجرتك التجی سنه سی ذی القعدة سنده فخر کائنات (صلی الله
علیه وسلم) افندیمز حضرتلری بیک درتیوز اصحاب کرام
ایله طواف ایچون مدینه دن جیقوب ، ذوالحلیفه ، نام
موضعه واردقلرنده احرامه کیروب تبلییه باشلادیلر . بوخبر

محاصره : اطرافنی قوشاتقی . طواف : حاجیلرک کعبه اطرافنده
طولاشمالری . تبلیه : عرفاتده اییک دیمک .

مکيه شایع اولدقدہ کفار قریش عـکر جمع ایدہ رک قارشو قویمق .
ایسته دیلر ایسده نہایت پینلرنده مصالحہ عقد اولوندی .

مصالحہ :

مصالحہ، حضرت پیغمبرک (صلی اللہ علیہ وسلم) کہ بہ زیارتی
ایرتہ سی سنہ بہ برافاسی ، مکہ کی تشـریفلرنده اوج کوندن
زیادہ قالمایوب اوائنادہ مکہ اہالیسنک شہر خارجنہ چیقماسی ،
مصالحہ نک اون سنہ دوام ایلہ مسی کبی برطاقم شرائطہ دائر
ایدی . قریشیلر ایکی سنہ صوکرہ مصالحہ بی طانیادقلرندن
حضرت پیغمبر (صلی اللہ علیہ وسلم) افندیمز حضرتلری
اون بیکدن زیادہ اصحاب کرام ایلہ مکہ یہ یورو یوب قسح
بیوردی . وکہبہ معظمہ بی بتلردن تمیزلہ دی .

بوندن صوکرہ غزایہ حاجت قالمق سزین اطراف وجواردن
خلق بولوک بولوک کلہ رک اسلامی قبول و حضرت پیغمبرک
سایہ سعادتہ التجا ایلہ دیلر .

مصالحہ : باریشیق اولاق . قسح : ضبط ایتمک . التجا : صغفمق .

۱۲ - ۱۰۰۹

خلفاء راشدین زمانی

۶۲۰

﴿ یدنجی درس ﴾

ابوبکر الصدیق رضی الله عنه ، حضرت تلمیذک

زمان خلافتی

حضرت پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) افندیمرک ارتحال
سماعتلرندن صوگره حضرت ابوبکر (رضی الله عنه) خلیفه
اولدی . زماننده (مسیلمة الکذاب) نام فاسد قتل وتوابی
پریشان ایدلمشدر .

بواننده مشار الیه خلافتی حضرت عمره (رضی الله عنه
ترک ایله هجرتک اون اوچنجی سنه سی جهازی الاولنده التمر
اوج یاشنده اولدقلری حالد ارتحال بیوردیلر . مدر
خلافتلری ایکی سنه دوت آیدر . (رضی الله عنه)
مشار الیه حضرتلری احکام شریعتده ماهر اولدینی کم

ارتحال : اولمک .

عدالت ، عفت ، سخاوت ، شجاعت مکرمت کبی اوصاف .
جمله بی و همدورلو مکارم اخلاقی ذاتنده جمع ایتش وبتون
املاک و اموالی دین اوغرنده صرف الله مشدر .

عمر الفاروق (رضی الله عنه) حضرت تترینک

زمان خلافتی

حضرت عمر (رضی الله عنه) زمانده شام شریف فتح
اولوندینی کبی ایران ، مصر ، سوریه ، طرابلس قلعه لری
دخی ضبط اولوندی . حما ، حمص ، حلب ، (اورفه ،
ماردین) طرفلری دخی اسلام الله کجدی . قدس شریف
دخی بوصره ده فتح ایدلدی . بوندن صوکره حضرت خلیفه
هجرتک یکریمی اوچنجی سنه سی التمش اوج یاشنده شهید
ارتحال بیوردیلر . مدت خلافتی اون سنه آلتی آیدر .
(رضی الله عنه)

مشارالیه حضرتلری ذکی ، فطین ، عادل ، زهد و تقوا ده

بی معادل بر ذات مبارک ایدی .

عدالت : هر شیئی برلی برینه ایشله مک ، برابر ایتک . عفت : پرهیزه
کارلق ، ایشلغهی چرکین اولان شیدن صافتیق . سخاوت : چومردک
شجاعت : بورکلیک . مکرمت : اکرام ایدبجیلک .

﴿ سکیزنجی درس ﴾

عثمان ذی النورین (رضی اللہ عنہ) حضرت نلرینک
زمان خلافتی

حضرت عمر (رضی اللہ عنہ) دن صوکره حضرت عثمان
(رضی اللہ عنہ) خایفه اولدی . حضرت عثمان خلیفه اولدقده
اولاً قرآن کریمی حفاظ کرام واسطه سیله یدی نسه
اوله رق جمع و تحزیر ایتدیروب اطرافه کوندرمش و بوجهتله
« جامع القرآن » عنواننه مظهر اولمشدر . زماننده خیلی رلر
ضبط اولونمش و شام ایله مصر اوزرینه کلن روم اردوسی
ایکی دفعه منہزم ایدلمشدر .

حضرت خلیفه هجرتک اوتوز بشنجی سنه سی سکسان
اوچ یاشنده ارتحال بیوردیلر . مدت خلافتی اون ایکی سنه در .
(رضی اللہ عنہ)

خلیفه مشارالیه حضرت پیغمبرک (صلی اللہ علیه وسلم)
حسن شهادت و صهریت سنیه لرینه مظهر . فضائل کثیره یی
جامع حلیم ، کریم ، کثیرالحیا برذات عالی ایدی . (رضی اللہ عنہ)

حفاظ : حافظ ، ازبرلینلر

﴿ طقوزنجی درس ﴾

علی (کرم الله وجهه ورضی الله عنه) حضرت تلمینک
زمان خلافتی

حضرت عثمانک (رضی الله عنه) ارتحالندن سوکره
حضرت (علی بن ابی طالب) خلیفه اولدی .
جناب خلیفه اول امرده اطاعتدن چیقان بعض کیمسه لرک
ثادیجی ایچون (کوفه) یاقینده بر محاربه ایدهرک غلبه
ایله مشدرکه بوکا (جَل و قعسه سی) تسمیه ایدلمشدر .
حضرت علی بالجمله ولایتله مأمور لر کوندردرک اطاعت
وبیعتلرینی تحت تأمینہ آلمش ایسه ده بو ارالقده شام والیدی
بولونان (معاویه) مخالفتده بولونارک (راقه) یاقینده کی
(صفین) صحرا سنده بر محاربه یه طوتوشلمش وغلبه نهایت
حضرت علی (رضی الله عنه) طرفه یوز چویرمش ایکن
مؤخرآ مسئله نک حکم لر واسطه سیله حل وفصلنه قرار
ویرلمشدر . بونک اوزرینه هر ایکی طرفدن حکم تعیین

جل : دوه . حکم : ایکی کشی بینده . منازعه بی فصل ایچون
حاکم پایلان کیمه .

عن

اولونارق اوميانده ، عمروبن العاص ، ك حيله وديسه سييله
معاويه نكده خلافتي تصديق قيلندي .

بوندن صوكره حضرت معاريه شام و حضرت علي
(رضی اللہ عنہ) كوفه طرفلرينه چكديلر . حضرت علي
(رضی اللہ عنہ) كوفه يه كتدكن صوكره خوارج طائفه سي
اوربينه يورويه رك جوغي هلاك ايلدي . هجرتك قرقجي
سنه سي شهر رمضانده ارجي بيورديلر . بوندن صوكره
كوفه اهل البيت حضرت (حسن بن علي) . بيت ايتشلر سده
التي آي كره مشارايه ده خلافتي حضرت معاويه يه ترك
ايله مدينه يه چكلمش و آخر عمرينه قدر اوراده عبادت
وطاعات ايله مشغول اولارق هجرتك قرق طقوزنجي سنه سي
قرق التي ياشنده عازم دار جنان اولمشدر . (رضی اللہ عنہ)
حضرت علي المرتضى (رضی اللہ عنہ) جناب رسالتناه
افنديمك هم عم زاده سي همده داماد محترمليدر . مشاواليه
حضرتلري اول درجه جامع فضل و كالات ايديكه كلامك
هر حرفنده بر فصل الحكمت مندرج ايدى . فصاحت و بلاغتك
چشمه سار حكمت جرياني ايدى . درياي حكمت اولان
خطبيلري نام مدود اولوب خاتك بالله يه بيلديكي بشيوزه قريب
خطب شريفه سي وار دركه بونلري بالبداهه سويله مشلردر .
كنديلرنده زهد و قناعت زياده اولديغندن يكي البسه كيمنه ،

کیدیکی عادی واسکی عبا ویدیکی قوت لایموت ایدی . ذاتی
کبر وعظمتدن عاری ، حلم وزهد وتواضع لباسیله متواری
ایدی . اهل دینه تعظیم وحرمتی ، فقرایه بذل وعطاسی
یک زیاده ایدی . اخلاق کتابلری تزیین ایدن کلام حکمتبار -
لری بی شماردر . اشبوه مؤمنه لازمدرکه نظرنده عبرت ،
سکوتنده فکرت . کلامنده حکمت اولو ، کلام عالیمی زبان
حکمتفشانندن صادر اولان جل حکمیه دندر . کرم الله وجهه
ورضی الله عنه

✽ اونیجی درس ✽

آمویه دولتی

امویه دولتی هجرتک قرق برنجی سنه سی معاویه طرفندن
تأسیس ایدیلرک شام شریف مرکز حکومت اتخاذ ایدلمشدره .
امویه دولتی حضرت معاویه ایله برابر اسملری خلفای
امویه جدولنده ذکر اولونان اون درت حکمران اداره
ایتمشدر . بونلردن معاویه زماننده سودان ایله افغانستان
وبخارایه قدر حرب ایچون عسکر کوندریلرک برچوق

مملکتلر ضبط اولوندینی کی استانبولک محاصره سنه دخی
اوغراشلش ایسه ده موفق اولوناماشدر .

حضرت ابو ایوب الانصاری اول وقت شهید اولدینی
و غلطه ده بولونان عرب جامعک بوتاریخده بنا اولوندینی
مرویدر .

معاویهک اوغلی یزید یلید زماننده بادیه لغتی اولان
کر بلا وقته فاجه مندن ماعدا برشی اولمامشدر .

مؤمنیک جکرلرینی یاره یاره ایله یین اشبو وقته دلسوزی
اونوندیرمق ایچون یزید ملعون بالآخره برطاقم سفرلر
آچش و افریقانک شمال طرفلری ایله بخارا جهتی ضبط
واستیلایله مش و بوندن ماعدا برچوق فتوحاته دخی موفق
اولمش ایسه ده خاندان رسول حقنده روا کوردیکی خیانت
و ملعنته دکمه دیکندن بالجله ملل واقوام اراسنده ملعون نام
حبائت انجمنه مظهر بیدن باشقه برشی یاپاماشدر .

﴿ اون برنجی درس ﴾

امویه حکمدارلری ایچنده کسب شهرت ایدن عبدالملک
برنجی ولید ایله عمر بن عبدالعزیز اولوب بونلردن عبدالملک

دلسوز : کوکل یاقان • فاجه : اچیقی وقته •

زماننده روملردن برچوق پرلر آلتدینی کبی طرابلس ضرب
تونس ، جزایر جهتلرینه اردولر کوندریله رک خبلی خدمتله
اولونمش واسلام اچمسی دخی بونک زماننده ضرب ایدلمشدر .
برنجی ولید زماننده ترقیات اسلامیه بک ایلری کیده رک
اسلام اردولری برطرفدن هند و چین الکلرینه قدر
ایلروله دیکی کبی برطرفدن دخی « موسی بن نسیر » ایله
« طارق بن زیاد » ک همت فاتحانه سیله اسپانیا قطع مسی کاملاً
ضبط ایدلمشدر .

ولید بوقدر خدمتلیله برابر شامده (جامع اموی)
ایله برطاقم خسته خاتلهر وقدمسده بولنان مسجد القصابی
انشا و تعمیر ایله دی . جاملرده مناره اقامه سی بونک
زماننده در .

﴿ اون ایکینجی درس ﴾

عمر بن عبدالعزیز ، کندی زماننده بعض اوافق تفک
مظفریتله موفق اولمش و بیت المالک ثروتنه چالشمشدر .
مشارالیه حضرتلری خلفاء راشدیندن صوکره کمال عدل
و محاسن اخلاق ایله اشتهار ایتمش حلیم بر ذات مبارک اولوب
کندولری (عمر بن الخطاب رضی الله عنه) نسلدن ایدی .

خاندان اهل بیت حرمت و محبت مخصوصه سی یک زیاده ایدی .
 حتی امویه دولتک ابدای تشکندنبرو جمعه خطبه لرنده حضرت
 علی و اولادی ، شان عالیترینه یاقشمز سوزلبله ذکر
 ایدلمکده لر ایکن مشارالیه بو عادت خبیثه بی قالدیرارق خطبه
 نهایتده « ان الله یأمر بالعدل والاحسان . . . » آیت
 کریمه سنک قرائتنی بتون بلاد اسلامه امر و تعمیم بیوردیلر .
 شوسنت جلیله الحاله هذه باقیدر .

حضرت فاطمه و اولاد کرامته (رضی الله عنهم) حضرت
 پیغمبردن تخصیص بیوریلان (فذک خرمالنی) حضرت عثمان
 زماننده مروان طرفندن غصب و ضبط ایدلمشدی . مشارالیه
 خلیفه اولدقدده مذکور خرمالنی تکرار اولاد فاطمه یه
 تخصیص ایلمشدر .

عمر بن عبدالعزیزدن صوکره کلیرک سوء حال و اداره لر ی
 سببیه ظهوره کلن داخلی اختلال و قاریش قلقلر حکومتک
 کوندن کونه تدبیرنی موجب اولارق نهایت امویه خلیفه لرینک
 صوکی اولان ایکنجی مروان زماننده آل عباسدن (ابوالعباس
 عبدالله السفاح) « ابامسلم خراسانی » نک یاردیمیله خروج
 ایدره ک امویه خانداتی محو و منقرض ایدوب ۱۳۲ سنه
 هجریه سنده خلافت عباسیه بی تشکیل ایلدی .

ملوك امويه جدولی

مدت حکومت لری	عمر لری	
۴۱ — ۶۰	۱۹ سنه	۷۸
۶۰ — ۶۴	۴ د	۲۹
۶۲ — ۶۴	۳ آی	۲۱
۶۴ — ۶۵	۱ سنه	۶۲
۶۶ — ۸۶	۲۱ د	۶۰
۸۶ — ۹۶	۱۹ د	۴۶
۹۶ — ۹۹	۳ د	۴۷
۹۹ — ۱۰۱	۲ د	۳۹
۱۰۱ — ۱۰۵	۴ د	۴۰
۱۰۵ — ۱۲۵	۲۰ د	۵۳
۱۲۵ — ۱۲۶	۱ د	۴۰
۱۲۶ — ۱۲۷	۵ آی	۴۰
۱۲۷ — ۱۲۷	۲ د	۳۸
۱۲۷ — ۱۳۲	۵ سنه	۶۲

۱ معاویه

۲ برنجی یزید

۳ ایکنجی معاویه

۴ برنجی مروان

۵ عبدالملک

۶ برنجی ولید

۷ سابان

۸ عمر بن عبدالعزیز

۹ ایکنجی یزید

۱۰ هشام

۱۱ ایکنجی ولید

۱۲ اوچنجی یزید

۱۳ ابراهیم

۱۴ ایکنجی مروان

هارون الرشید ، عادل و غایت عاقل برخلیفه ایدی
مسلمانلر بونک زمانده بک چوق راحت و سعادته یاشادی .
مشارالیه خبلی دفعه لر استانبول ایمپراطورلغی اوزرینه هجوم
ایده رک مغلوب ایدی .

مأمونک زمان خلافتنده دخی علم و معرفت و صنایع بک
زیاده سیله ایملوله یه رک و برچوق دارالفنونلر باییلاراق اعظم
علما و حکما اطرافدن جلب ایدلش و « بغداد » شهرستان
علم و معارف حالته کیرمش ایدی که اوروپا اهلایسی بیله اوزمانلر
اسلام دارالفنونلرنده تحصیل ایدرلردی .

بونلردن صوکره کلن خلیفه لرک زمانده حکومت
ایشلری قاریشارق کیمسه کیمسه بی طانیمز اولدی . حکومت
کوندن کونه تدنی به یوز طوتدی . نهایت صوکره خلیفه اولان
(المعتصم بالله) زمانده تبار خانلرندن مشهور جنکیزک
طورونی (هلاکو) خان ترکستان طرفلرندن ظهور
ایده رک معتصمک وزیر (ابن علقمی) نام خاشک خیانتی
یاردیمه بغدادی ضبط ایدی .

عباسیه دولتی ۱۳۶ سنه سندن ۶۵۶ سنه سنه قدر یعنی
۵۲۳ سنه دوام ایتشد .

عباسی خلیفه لریک جدولی

مدت خلافت لری مدت صمر لری

سنه ای

۱	ابوالعباس عبدالسفاخ بن محمد	۱۳۲ — ۱۳۶	۰۴	۰۸	۳۲
۲	ابوجعفر المنصور بن محمد	۱۳۶ — ۱۵۸	۲۲	۰۰	۶۳
۳	محمد انهدی بن منصور	۱۵۸ — ۱۶۹	۱۰	۰۲	۴۲
۴	موسی الهادی بن مهدی	۱۶۹ — ۱۸۰	۰۱	۰۱	۲۵
۵	هارون الرشید بن مهدی	۱۸۰ — ۱۹۳	۲۳	۰۳	۴۵
۶	محمد الامین بن هارون	۱۹۳ — ۱۹۸	۰۴	۰۸	۲۹
۷	عبدالله المأمون بن هارون	۱۹۸ — ۲۱۸	۲۰	۰۲	۴۸
۸	معتمد بالله بن هارون	۲۱۸ — ۲۲۷	۰۸	۰۸	۴۸
۹	واثق بالله بن معتمد	۲۲۷ — ۲۳۲	۰۵	۹۰	۳۶
۱۰	متوکل علی الله بن معتمد	۲۳۲ — ۲۴۷	۱۴	۰۹	۴۱
۱۱	مستنصر بالله بن متوکل	۲۴۷ — ۲۴۸	۰۰	۰۶	۲۴
۱۲	مستعین بالله بن معتمد	۲۴۸ — ۲۵۲	۰۳	۰۹	۲۱
۱۳	معتز بالله بن متوکل	۲۵۲ — ۲۵۵	۰۳	۰۷	۲۳
۱۴	مهدی بالله بن واثق	۲۵۵ — ۲۵۶	۰۱	۰۰	۳۹
۱۵	معتمد علی الله بن متوکل	۲۵۶ — ۲۸۹	۲۳	۰۰	۵۰
۱۶	معتمد بالله	۲۸۹ — ۲۷۹	۰۹	۱۰	۴۶
۱۸	مکتفی بالله بن معتمد	۲۸۹ — ۲۵۵	۰۶	۰۷	۳۱
۱۸	مقتدر بالله بن معتمد	۲۹۵ — ۳۲۰	۳۵	۰۰	۴۸

مدت خلافتی مدت عمری

سنة آی

۳۲۰ — ۳۲۲	۰۱	۱۰	۵۲	۱۹	قاهر بالله بن معتضد
۳۲۲ — ۳۲۹	۰۶	۱۰	۳۲	۲۰	راضی بالله بن مقتدر
۳۲۹ — ۳۳۳	۰۳	۱۱	۶۰	۲۱	متقی بالله بن مقتدر
۳۳۳ — ۳۳۴	۰۱	۰۴	۴۶	۲۲	مستکفی بالله بن مکتفی
۳۳۴ — ۳۶۳	۲۹	۰۵	۶۳	۲۳	مطیع بالله بن مقتدر
۳۶۳ — ۳۸۱	۱۷	۰۹	۶۹	۲۴	طایع بالله بن مطیع الله
۳۸۱ — ۴۲۲	۴۱	۰۳	۸۶	۲۵	قادر بالله بن اسحق
۴۲۲ — ۴۶۷	۴۴	۰۸	۷۶	۲۶	قائم بامر الله بن قادر
۴۶۷ — ۴۸۷	۱۹	۰۵	۳۹	۲۷	مقتدی بالله بن محمد
۴۸۷ — ۵۱۲	۲۶	۰۰	۴۴	۲۸	مستظهر بالله بن مقتدی
۵۱۲ — ۵۲۹	۱۸	۰۶	۴۳	۲۹	مسترشد بالله بن مستظهر
۵۲۹ — ۵۳۰	۰۱	۰۰	۵۳	۳۰	راشد بالله بن مسترشد
۵۳۰ — ۵۵۵	۲۴	۰۳	۶۶	۳۱	مقتضی لامر الله بن مستظهر
۵۵۵ — ۵۶۶	۱۱	۰۱	۴۸	۳۲	مستجد بالله بن مقتضی
۵۶۶ — ۵۸۵	۰۵	۰۸	۳۹	۳۳	مستضی بن نور الله بن مستجد
۵۸۵ — ۶۲۲	۴۷	۰۰	۶۹	۳۴	ناصر لدین الله بن مستضی
۶۲۲ — ۶۲۳	۰۰	۰۹	۵۲	۳۵	ظاهر بامر الله بن ناصر
۶۲۳ — ۶۴۰	۱۷	۰۰	۵۱	۳۶	مستنصر بامر الله بن ظاهر
۶۴۰ — ۶۵۶	۱۶	۱۱	۴۷	۳۷	مستعصم بامر الله بن مستنصر

﴿ اون دردنجی درس ﴾

طوائف ملوک

افریقاده تشکل ایدن حکومتلر

۱ — بنی اغلب حکومتی

۱۸۴ — ۳۶۸

عباسیه حکومتی دها اورتمده ایکن شوراده بوراده
اوفاق اوفاق حکومتلر ظهور ایتمشدی . بونلردن بری
(بنی اغلب) حکومتی دیکه تونس جهلرند (ابراهیم بن
اغلب) طرفندن تأسیس اولونمش و بربری اردبجه سکنز
کیمسه اجرای حکومت ایتدگرن صوکره طقوزنجی امیرلری
(ابو نصر) زماننده منقرض اولمشدر .

۲ — فاطمیه دولتی

۲۹۷ — ۵۶۸

فاطمیون دولتی (فاطمه بنت رسول الله) اولادندن

اولدیفنی ادعا ایدن (عبدالله المهدی) مصرده تأسیس ایتدی .
 بونلر اون دوت کیمسه دن عبارت اولوب ۲۰۰ سنه اجرای
 حکومت ایتشلر در . بونلر زماننده تونس جوار یله جنوه ،
 ساردنیا و سجلیا طرفلری الیه ایدلمشدر . قاهره شهر یله جامع
 ازهرک بناسی بونلر زماننده در .

﴿ اون بشنجی درس ﴾

۳ — ایوبیه دولتی

۵۶۷ — ۶۴۹

بو حکومتی (صلاح الدین یوسف) تأسیس ایتدی .
 شویله که : مشارالیه فاطمیه دولتک صوک حکمداری اولان
 (عاضد) ک وزیر ی ایدی . عاضدک وفاتنه کریده اوغلی
 قالمادیغندن سلطنت بوکا کچدی و حکومتیه ایوبیه نامی ویردی .
 صلاح الدین پک عادل بر قهرمان ایدی . زماننده اوروپالورک
 اله کین (قدس شریف) ی تکرار آلدیغی کبی قدسک ضبطنه
 کلن واهل صلیب تسمیه اولونان خرسه تیان اردولرینی فنا

حاله بوزدی . بوندن سوکره طقوز کیمسه دها اجرای حکومت ایتمشده نهایت مصر وشامده اولقی اوزره حکومت ایکی به آریلارقی بینلرینه نفاق کیردی وبو حال انقراض-لرینه سبب اولارق حکومت ملوکیه تشکل ایتدی .

آسیاده تشکل ایدن حکومتلر

بالاده ذکر اولوندینی اوزره افریقاده تشکل ایدن حکومتلردن ماعدا آسیاده دخی کوچک کوچک حکومتلر پیدا اولمشدی . بونلردن باشلیجه لری (آل بویه) ، (آل سامان) ، (آل سبکتکین) (در . آل سبکتکین میاننده) محمود غزنوی (نامیله پک شهرتلی وعدالتی بر ذات یتشم شد که ایلمک اوکجه سلطان عنوانی آلان بوذاندر .

﴿ اون التنجی درس ﴾

سلجوقیلر زمانی

§ — دولت سلجوقیه (۴۲۲ — ۷۰۴)

« (سلجوق بن بلاق) اسمنده برترك سر کرده سی معینله برابر

خراسان طرفلرینه کلوب شورایه بورایه هجوم ایدرک پک-
چوق یرلری آلدی . بوندن سوکره (ارطغرل پک) نامنده
اولان قبیله رینی ترکیستان و عجمستان طرفلرینی ضبط
ایدرک سلجوقیه دولتی تاسیس ایلهدی . کیت کیده بو حکومت
بیودی . کرمان ، روم دولت — سلجوقیه سی نامیله ایکی
حکومت ده میداننه چیقدی .

بولردن انک ایلری کیدن روم دولت سلجوقیه سیدر .
بای تختلری « قونییه » شهری ایدی . بولر روملرله خیلی
اوضارشارق « ازنیک » ی ضبط ایتمش و چوق دفعه لر روملری
مغلوب ایلهمش ایسه ده بر طرفدن اهل ضلیک تضییقی و دیگر
طرفدن داخلی قاریشقارلرک ظهوری بولری ضعیفلاتدی .
نهایت صوک حکمدارلری اولان سلطان علاءالدین زماننده
تاتار خانلرندن (سلطان غازان) هجوم ایدرک حکومتلری
منقرض اولمش و اناطولیده بولونان اون بر بکک استیقلال
قازانمشدرکه دولت ابد مدت عثمانیه دخی بولردن بری ایدی .

﴿ اون یدنجی درس ﴾

§ اندلس حکومت اسلامییه سی

اندلس قطعیه سی اویلدن برنجی ولید زماننده اسلام

الله بچن وعربلرک اک معمور وزنکین ولایتلرینی تشکیل
ایدن برولایت ایدی .

امویه دولتی منقرض اولدینی وقت امویه خاندانلار
هشامک طورونی (عبدالرحمن) اسپانیاه کچرک ۱۳۹ سنه
هجریه سنده اوراده برحکومت تشکیل ایتدی . وبوحکومت
(اندلس حکومت اسلامیسی) نامیله شهرت بولدی . بونلرک
پای تختلری « قرطبه » شهری ایدی .

عبدالرحمن ، کندی زماننده اورتده کی قاریش-قلقلری
منع واندلس اوزرینه یوریین فرانسلری مغلوب ایتدی .
هر یرده جامع ومدرس-لر یاپدیرارق علم ودینه خدمتلر
ایله دی .

هشامدن صوکره طغوز کیمسه [۱] تحت حکومت کجادی .
بونلردن ایکنجی عبدالرحمن داخلده چیقان بیوک بیوک
عصیانلرک دفع وتسکیذله اوغراشدی . اوچنجی عبدالرحمن
بونلرک اک مشهورلرندن ایدی . فنون ومعارفه اولان
خدمتی ، « قرطبه » بی جهانک شهرستان علم ومعارفی حاله
کیتیدی . حتی هرجهتدن اندلس مکتبلرینه کلوب تحصیل

---

[۱] (برنجی هشام) ، (برنجی حکم) ، (ایکنجی عبدالرحمن) .
(برنجی محمد) ، (برنجی منذر) ، (برنجی عبدالله) ، (اوچنجی
عبدالرحمن) ، (ایکنجی حکم) ، (ایکنجی هشام)

علم و معارف ایدر لر ایدی . عرب مدینتی بوسرمده پک
ایلری کیتدی . ایکنجی حکم زمانی دخی یارلاق صورتده
کچدیسه ده اندن صوکره حکومت کریمه مک باشلادی .
برطرفدن خرسیتیانلر هجومه ، دیگر طرفدن اهالی عصیان
و والیر کندی کندیلرینه ایش کورمه قیام ایتدیلر .
نهایت سایمان نامنده بر زوریا صوکه خلیفه هشام زماننده
اورقلنه فتنه ویرمه سی اوزرینه اندلس دولت امویه سی
۴۲۲ سنه سی محو اولدی .

﴿ اون سکیزنجی درس ﴾

هشام حکومتی ترک ایتدکدن صوکره اندلس برطاقم
بکلر اداره سنده قالدی . اون بر اسلام حکومتنه تقسیم
اولوندی . فقط بونلر خرسیتیانلره قارشو متحد دکل ایدیلر .
قاستیلیه حکومتی خرسیتیان ایدی . اسلاملردن بر آلفه
وانلری ازمیه باشلادی . بونک اوزرینه افریقاده بولونان
(مرابطین) دولتندن امداد ایسته دیلر . مرابطینک رئیس
اولان یوسف اسپانیایه کچدی . خرسیتیانلری مغلوب ایله دی .
برمدت صوکره ه سرقسه طه شهری (اراغون) نام
خرسیتیان حکومتنه کچدی .

§ — موحدین

افریاده موحدین نامیلہ بر حکومت دھا تشکل ایتدی .
 بو حکومتی (محمد بن تومرث) نام کیمسه تأسیس ایلهدی .
 بونلر صوکره لری اسپانیایه کچدیلر . اوراده بولونان اسلاملره
 یاردیم ایتدیلر . حتی « اراکه » موقعنده خرسیتیانلری
 بوزدیلر . نه چاره که اون الی سنه صوکره مغلوب اولوب
 زوال بولدیلر . بو بوزغونلقدن صوکره اسلاملر کو چلدی .
 « قرطبه » شهری خرسیتیانلر الیه کچدی .

§ — بنی احمر

(ابو عبدالله محمد بن الاحمر) نامنده بریسی هجرتک
 ۶۲۲ سنده « غرناطه » ده (بنی احمر) نامیلہ بر حکومت
 تشکیل ایلهدی . بو اوفاجق حکومت خرسیتیانلر ایلہ ظاهرأ
 خوش کچینه رک اوراده ایکی یوز الی سنه دن زیاده دوام
 ایتدی . غرناطه یک معمور اولدی . اطرافدن برچوق
 مسلمانلر اورایه طوبیلاندی . مرکز حکومت بیودکچه
 بیودی . برچوق صنعتلی وجسیم بنالر و برخیلی مکتب
 و مدرسلر وجوده کلدی . نه چاره که قوجه اندلس حکومت

اسلامیه سنی محو ایدن حمیت سز لکله بو کوچک حکومتی دخی
کوچولده کوچولده نهایت غرناطه دن عبارت قالا جق برحاله
کتیردی .

هجرتک ۸۷۰ تاریخنده بوراسیده « آرغون » قرالی
« فردیناند » وزوجه سی « ایزابللا » یه تسلیم اولوندی .
بوندن صوکره اسپانیاده هیچ اسلام دوانی قالمادی .
مسلمانلره ایدیلن ظلم و حقارت حددن آشدی . بونجه
اتار مدنیت ، بونجه مدرسه لر ، بونجه کتبخانه لر محو و احراق
ایدلی .

﴿ اوز طقوزنجی درس ﴾

حکومت عثمانیه

مقدمه

نام جلیانی طاشیمقله افتخار ابتدیکمز غازی « عثمان »
 خان حضرتلری — سوکیلی پادشاهمز افتدیمز حضرتلرینک
 جد امجد اعلا سیدر — هجرت نبویه نك ۶۵۶ تاریخنده « سکوده »
 قصبه سنده دنیایه کلدی . پدرلری اولجه خراساندان ارزنجانه
 کلوب اوراده برله شن (قایی خان) نام ترکمن قبیله سنک
 رئیس (ارطغرل غازی) حضرتلر بدر .

قونیه ده اجرای حکومت ایدن سلجوقیلردن (سلطان
 علاءالدین کبکباد) تاتارلرله آچش اولدینی محاربه بی ارطغرلک
 معاونتیه قازاندی . کمال ممنونیتندن . کافات اولق اوزره بروسه
 داخلنده اسکیشهر وجوارینی (سلطان اوکی) ناهنی ویره رک
 کندیسنه هدیه وتملیک ایله دی .

ارطغرل غازی ۶۸۰ سنه سنده وفات ایدره رك سكود
 قصبه سنده دفن ایدیلوب مقام ریارسته مخدوملری سلطان
 عثمان غازی حضرتلری تشریف ایلهدی . مشارالیه اللی درت
 سنه قدر (قایی خان) قبیله نئی اداره ایتمش وائشای ریاستنده
 اطرافده بولونان روم تئگفورلریله محاربهرده بولونمشدر .

﴿ یکرمنجی درس ﴾

۱

دور عثمان غازی بن ارطغرل غازی حضرتلری

۶۹۹ — ۷۲۶

عثمان غازی حضرتلری قرق ایکی یاشنده ایکن نائل
 استقلال اولوب ۶۹۹ ده قره حصارده نامنه خطبه جاییله
 اوقوتدی که ایشته بواشاده تانارلر دولت سلجوقیدی محو
 ایتشلردی . عثمان غازی پایتختی یگی شهره نقل ایدره رك حكومتی
 برطاقم سنجاقلره تقسیم ایلهدی . زماننده جوارنده اولان
 برچوق یرلری روملردن الدینی کبی بیله جك ، طاراقلی ،
 حكوینك ، مدرنی ، اینه كول ، یار حصار ، قویون حصار ایلله

تئگفور : اوزمان حدود اوزرنده بولونان روم بکلری .

ازمید ، قره مرسل حوالیسی ، لبنی اطہسی وازنیق ، قوجہ
حصار ، لفکہ ، اطرانوس کبی برچوق یرلرغازیء مشارالہک
ہمت فاتحانہ سیلہ عثمانیلر الہ یکدی . نہایت ۷۲۶ سنہ سندنہ
بروسہ شہری دخی ضبط ایدلمش ایسہدہ غازیء صاحب
جلادت بوقچی کورہ مہیوب سنہ مذکورہدہ یتیمش یاشندنہ
اولدینی خالدہ سکوددہ وفات ایتدی . جسدہ بارکی بروسہدہدر .
(رحمہ اللہ)

عثمان غازی عثمانلی بادشاہلرینک برنجیسیدر . ۲۶ سنہ
حکمداراق ایتدی . مبارک ناملری دولتہ یادکار قالدی .
بوسبدن الیوم بزہ عثمانلی ، دینیر .

ولادت	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۶۵۶	۶۹۹	۷۲۶	۲۶	۷۰

﴿ یکر می برنجی درس ﴾

۲

دور اورخان غازی بن عثمان خان غازی حضر تلی

۷۲۶ — ۷۶۱

سلطان عثمانک وفاتندہ اورخان غازی پادشاہ اولارق

پایتختی بروسه به نقل ایتدی . بیوک قرناشی علاءالدین
 پاشایی کندیسنه وزیر ایتدی . اورخان غازی مرمره
 ساحلرله قره سی ، ازمید ، ازنیك شهرلرینی ضبط ایتمش
 وحی روم ایلی یقاسنه دخی کچهرک کایولی ، خیره بولی ،
 ایبصاه ، بولایر ، تکفورطاغی قلعه لرینی ضبط ایله مش
 ونهایت ۷۶۱ سنه سی متأراً وفات ایتشد . (رحمه الله)
 غازیء مشارالیه زماننده سباهی ، یکبچری او جاقدربله
 پیاده و آقنچی بولولکری تأسیس قیلندیفی کبی عثمانلی سککسی
 دخی باصلمشدر .

ولادت	جلوی	وفاتی	مدت سلطتی	مدت عمری
۶۸۷	۷۲۶	۷۶۱	۳۵	۸۵

۳

دور خداوندکار سلطان مراد اول حضرتلری

۸۶۱ — ۸۹۱

جنتمکان سلطان اورخاک وفاتنده ایکنجی اوغلی سلطان
 مراد اول حضرتلری اوتوز بش یاشنده تخمه چیقندی .

مشارالیه روم ایلیدن ادرنه وجواریخی واناطولیدن دخی اقر
شهرینی ضبط ایله دی . بلغارستان اوزرینه اردو سوق
اولونازق « نیکبولی » شهری ضبط وبتون بلغارستان فتح
ایلدی . نهایت صرب و مجار قرالی قوم اندالرتده اولان « له »
عسکر یله مشهور قوصوه محاربه سی وقوعه کله رک محاربه بی
عثمانلیر قازانمش ایسه ده غازی مشارالیه یاره ایلری کزرکن
مجر و صربلی نفری طرفدن شهید ایدلمشدر . (رحمه الله)

ولادتی	جلرسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۷۲۶	۷۶۱	۷۹۱	۳۱	۶۵

﴿ یکریمی ایکنجی درس ﴾

۴

[۰] دور ییلدیرم سلطان بایزید خان حضر تلی

۷۹۱ — ۸۰۵

خداوندکار غازی نک شهید اولماسی اوزرینه مشارالیه ک

---

[۰] مشارالیه محاربه میدانک بر طرفدن دیگر طرفه ییلدیرم ک
سرعتله بنشدیکندن « ییلدیرم » نامیله مشهور اولمشدر .

مخدومی بایزیدغازی به قوصوه محاربه سی میداننده بیعت ایتدیله.
 مشارالیه کندی زماننده ، اناطولیدن سیواس ، ملاطیه شهرلرینی
 الدینی کی خرسیتیانلرک اک بیوک اردولرینی نیکبولیده بوزدی.
 استانبول ایمراطورینی ویرکی ویرمهیه مجبور ایتدی . فقط
 انقره جوارنده تاتارلرله ایدیلن محاربهده مغلوب اولوب براز
 صوکره وفات ایتدی . (رحمه الله)

ولادی	حلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۷۶۱	۷۹۱	۸۰۵	۱۴	۴۴

۵

دور چلبی سلطان محمد خان بن ییلدیرم بایزید خان
 حضر تلی

۸۱۶ — ۸۲۴

سلطان بایزیدک وفاتنده شهزاده لری پادشاه سن
 اولاجقسک بن اولاجقم دییه اون بر سنه بربرلرله غوغا
 ایتدیله . نهایت ۵ چلبی سلطان محمد ، پادشاه اولدی .

دولتی بویله بر بیوک مخاطره و تهاکدن قورناردی . سکزنسه
پادشاهلق ایندی . (رحمه الله)

ولادت	جالوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۷۹۰	۸۱۶	۸۲۴	۸	۳۳

﴿ یکر می اوچنجی درس ﴾

۶

دور سلطان مراد خان ثانی بن چای سلطان محمد
خان حضر نلری

۸۲۴ — ۸۵۵

سلطان مشارالیه دها بك كنچ ایکن تختیه چیقدی .
بدرلری زمانندن قالم عاصیلری تربیه ایده رك اورتهافی
دوزلندی . زماننده مشهور اولان وارنه محاربه سی وقوعه
کلدی . اوکجه قازانامادی ایسه ده ایکنجی محاربه ده قازاندی .
بوندن سوگره قوصوده بر بیوک محاربه دها اولارقینه

غالبیت عثمانلیلر طرفنده قالدی . نهایت ۸۵۵ سنه سنده وفات ایتدی . (رحمه الله)

ولادت	جلوس	وفات	مدت سلطنت	مدت عمری
۸۰۶	۸۲۴	۸۵۵	۳۱	۵۰

۷

دور فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد
خان ثانی حضرتلری

۸۵۵ — ۸۸۶

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینک وفاتیه سلطان محمد خان حضرتلری پادشاه اولدی . (۲۰۰,۰۰۰) کیشیک بر اردو ایله ۸۵۷ سنه سنده استانبولی فتح ایتدی . روم ایلیده ونیکلیلری واناطویایده اوزون حسن وقره مانلیلری مغلوب ایله دی . بوسنه و طربزون قرالغی قالدیردی . ۸۸۶ ده وفات ایتدی . (رحمه الله)

ولادت	جلوس	وفات	مدت سلطنت	مدت عمری
۸۳۳	۸۵۶	۸۸۶	۳۱	۵۰

﴿ یکر می دردنجی درس ﴾

۸

دور سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد خان
 ثانی حضر تلی

۷۸۶ — ۹۱۸

حضرت فاتحك وفاتنده اوغلی ایکنجی بایزید خان
 حضر تلی تخت سلطنته کجدی .

سلطان بایزید زمان حکومتی محاربه دن زیاده اعمار ملکه
 حصر ایتدی . بویه انده هر سـك ، قره مان ، اینه بختی کبی
 بعض محارر آلتدی .

مشارالیه حضر تلی اختیار لغنه مبنی عمرینک بقیه سنی
 حضور واستراحت ایله کچیرمک اوزره اوغلی سلطان سلیمی
 تختنه چیقاروب کندیبی دیمتوقیه چکلمک ایسته دیسه ده
 یوله وفات ایله دی . (رحمه الله)

ولادت	جلوس	وفات	مدت سلطنت	مدت عمری
۸۵۱	۸۶۰	۹۱۸	۳۲	۶۷

دور یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید خان.

ثانی حضرتلری

۹۱۸ — ۹۲۶

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری قرق یاشنده تختہ .
 چیتدی . اولا اوفاق تفک غالمہلری باصددردقدن صوکرہ
 اناطولیدہ تخم فساد صاحبان قرق بیک قدر شیعہ بی قلیچدن .
 کجیردی . چالدران اوواسنده شدتلی برعبارہ ایدوب عجملری
 مغلوب ایندی . صوکرہ مصری ضبط ایدوب اورادہ بولونان
 خلیفہ دن خلیفہ لکی آلدی . خیرالدین یاشا قومانداسنده
 بولونان دونماسی اق دکزی تیرتیر تیرتدی . مشارالہ سکز
 سنہ پادشاهلق ایندکدن صوکرہ وفات ایلہدی . (رحمہ اللہ) .

ولادت	حکومت	وفات	سلطنت	عمر
۸۷۲	۹۱۸	۹۲۶	۸	۵۴

﴿ یکر می بشنجی درس ﴾

۱۰

دور سلطان سلیمان خان قانونی بن سلطان سلیم
خان حضر تلی

۹۲۶ — ۹۷۴

سلطان سلیمك وفاتيله مخدمی سلطان سلیمان قانونی
تخت سلطنته چیقدی . مشارالیه زماننده المانیا قرالی « شارل »
ایله محاربه ایدرک مغلوب ایتدی . ویانه بی محاصره ایله دی .
عجملری مغلوب ایدرک تبریزه کیردیکی گهی بغدادی دخی
آلدی . زمان سلطنتنده بالذات اون اوج دفعه سفره چیقدی .
بونک زماننده دولت وملت ایچون اک ای قانونلر یاییلدی .
(رحمه الله)

ولادت	جلوس	وفاتی	سلطنتی	عمری
۹۰۰	۹۲۶	۹۷۴	۴۸	۸۴

﴿ یکر می التنجی درس ﴾

۱۱

دور سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان خان
قانونی حضرتلری

۹۷۴ — ۹۸۲

مشارالیه حضرتلری زماننده عدن و یمن آلدی . آق
دکزده اهل صایب دونمـاسی بوزولدینی کبی تونس دخی
مشارالیه زماننده ضبط ابدلی . (رحمه الله)

ولادتى	جلوسى	وفاتى	مدت سلطنتى	مدت عمرى
۹۲۹	۹۷۴	۹۸۲	۸	۵۳

۱۲

دور سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سلیم خان
ثانی حضرتلری

۹۸۲ — ۱۰۰۳

سلطان سلیم ثانیك وفاتنده شهزاده سلطان مراد ثالث

حضرتلری تختہ چیقدی . مشارالیه زمانندہ عجم محاربهسی
اون ایکی سنہ اوزادی . اوستریالیلرله ایدیلن محاربهده
عثمانلی اردوسی غالب اولدی .

صوقوللی محمدپاشا نامندہ عقللی بر وزیر بوزمانده یتشوب
دولته خیلی بیوک خدمتلا ایلهدی . پاشای مشارالیهک وفاتیه
یکیدن برطاقم غانله لر یوز کوستردی . نهایت سلطان مشارالیه
۱۰۰۳ ده وفات ایتدی . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	مدت عمری
۹۵۲	۹۸۲	۱۰۰۳	۱۱	۴۹

﴿ یکر می یدنجی ر دس ﴾

۱۳

دور سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد خان

ثالث حضرتلری

۱۰۰۳ — ۱۰۱۲

سلطان محمد خان ثالث پدرلرینک وفاتیه اجداد کرامنک

تختہ جلوس ابتدی . مشار الیہ عجملر . اولاحایلر وقریم
 قاتارلریله اناطولیده کی جلالی غائله سنی برطرف ابتدی .
 محارستانده ابتدیکی محاربه ده مجار ولمان اردوسنه حدینی
 بیلدیرمک و اکری ، قله سنی ضبط ایله دی ، بوسبیدن
 مشارالیہ (اکری فاتحی) دییه آگیلور . نهایت سلطان
 مشارالیہ عجملرله نهمه لیلره قارشو محاربه تدارکنده ایکن
 وفات ایله دی . (رحمه الله)

ولادت	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
۹۷۴	۱۰۰۳	۱۰۱۲	۹	۳۸

۱۴

دور سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد خان
 ثالث حضرتلری

۱۰۱۲ — ۱۰۲۶

سلطان احمد خان اول حضرتلری اون درت یاشنده
 تختہ چیقمش . واون درت سنه سلطنت سپوره رک دولتک
 اون دردنجی پادشاهی بولونمشدر . زماننده نهمه لیلره حرب

ایدلمش ایسه ده بر نتیجه حسنه الده ایديله ميرهك مجارستاندن
بعض يرلر المزدن کيتمشدر . عجملرله محاربه ايديلوب تبريز
آلنمش وانا طولیده باش قالدیران جلالی اشقیاسی تربیه
ایدلمشدر . بوندن براز صوکرده حضرت پادشاه وفات
ایله مشدر . (رحمه الله)

ولادتى	جلوسى	وفاتى	مدت سلطنتى	مدت عمرى
۹۹۸	۱۰۱۲	۱۰۲۶	۱۴	۲۸

❁ يکرمی سکزنجی درس ❁

۱۵

دور سلطان مصطفى خان بن سلطان محمد خان

ثالث حضرتلى

۱۰۲۶ — ۱۰۲۷

سلطان احمدك وفاتنده برادری سلطان مصطفى پادشاه
اولدی . سلطان مصطفى اوج آی قدر اجرای سلطنت ایتدکدن
صوکره برخسته لیکدنشاهی حکومتدن ال چکوب کوشه
استراحت، چکمدی . زمان سلطنتده تاریخچه مهم بروقه
ظهوره کلمه مشدر .

۱۶

دور سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان

اول حضر تلی

۱۰۲۷ — ۱۰۳۱

سلطان مصطفی دن صو کره سلطان عثمان خان ثانی نختمه
چیقیدی . مشار الیه حضر تلی اون درت یاشنده نختمه
چیقیدینی جهنله کنج عثمان نامیله شهرت آلمشدر . زمانده
عصیان ایدن افلاق وبغدان پرنسلیرنک حدلری بیلدیرلمش
ولهایلر ایله ایدیلن محاربه قازانیلوب « خوتین » قلعه سی
بزده قالمق شرطیله مصالحه اولونمشدر . بو وقعه دن براز صو کره
حضر ت پادشاه وفات ایله مشدر . (رحمه الله)

ولادت	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۱۳	۱۰۲۷	۱۰۳۱	۴	۱۸

﴿ یکر می طقوزنجی درس ﴾

۱۷

دور سلطان مراد رابع بن سلطان احمد اول حضر تلی

سلطان مراد رابع حضر تلی اون ایکی یاشنده ایکن
تخته چیقدیغدن سکیز سنه قدر بعض قاریشقلقلر دوامایتدی
ایسهده بالآ خره بعض خائسلرک وجودی اورتهدن قالدیرلدقدن
صوکره عجملرله المانلره قلیچ آتیلمش ، روان ، تبریز ،
شروان کبی یرلرله بغداد شهری تکرار انمشدر . نهایت
حضر ت پادشاه کنج ایکن وفات ایتمشدر . (رحمه الله)

ولادت	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۲۰	۱۰۳۲	۱۰۴۹	۱۸	۲۹

۱۸

دور سلطان ابراهیم خان بن سلطان احمد اول حضر تلی

۱۰۴۹ — ۱۰۵۸

سلطان ابراهیم زماننده وندیکلیلرله محاربه ایتک ایچون

ماضر لمان ایکیوز الی پاره سفینه ایله کریدک « حانیه » قلعه سی
 مبط اولوندی . برطاقم عاصیلر تربیه ایدلدی . صوکره لری
 بض قاریشقاقلر ظهور ایتیش و سلطان ابراهیم دخی زیاده
 نسته لشمش اولدیغندن برینه اوغلی سلطان محمدی کچیره رک
 ریشه انزوایه چکلدی .

ولادت	جلوس	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۲۴	۱۰۴۹	۱۰۵۸	۹	۳۴

﴿ اوتوزنجی درس ﴾

۱۹

در آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم
 خان حضرتلری

۱۰۵۸ — ۱۰۹۹

سلطان محمد خان حضرتلری یدی یاشنده تخته چیقدیسه ده
 راده بوراده وقوعبولان فناقلر ، صدر اعظم کوپرلی
 د پاشا ایله اوغلی احمد فاضل باشلرک تدابیر عاقلانه سیله

برطرف ایدیلوب دولتک شان وشرفی ردرجه دها آرتمش .
وکرید محاربه سینه نهایت ویریلوب « قندیه » شهری واطا
تماماً ضبط اولونمشدر . بوندن صوکره بعض قاریش قلقلر
ظهور ایتدیکندن سلطان محمد حکومتی براقوب قردادشی
سلطان سایان ثانی تخته چیقدی .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۵۱	۱۰۵۸	۱۱۰۴	۴۱	۵۳

۲۰

دور ایکنجی سلطان سلیمان خان بن سلطان ابراهیم
خان حضرتلری

۱۰۹۹ — ۱۱۰۲

سلطان سلیمان خان حضرتلرینک زماننده یکججری
آزغینلرینک اطاعتلرلکی و مناسبتلرلکی سببیله بوسنه و مور
الدن چیقمش ایسه ده کو بریلی زاده مصطفی پاشانک غیرتیل
کری الندی . بوندن صوکره حضرت پادشاهک عمری و
ایتمه ریک وفات ایله دی . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۵۲	۱۰۹۹	۱۱۰۲	۳	۵۰

﴿ اوزتوبرنجی درس ﴾

۲۱

دور ایکنجی سلطان احمد خان نانی بن سلطان ابراهیم

خان حضرتلری

۱۱۰۶ - ۱۱۰۲

جنتیمکان ایکنجی سلطان سلیمان صوکره سلطان احمد
خان نانی حضرتلری تختہ چیقدی . زمانده نمسه لیلر ایله
محاربه ایدلمش ایسه ده صدر اعظم کوپرلی زاده مصطفی پاشانک
بلغرادده شهید اولماسی اردونک مغلوبیتنه سبب اولدی .
برمدت صوکره المانیا ووندیکلیلره قارشو براردو ترتینه
باشلانمش ایسه ده بو صرمدہ حضرت پادشاه وفات ایتشدیر .
(رحمه الله)

ولادت	جلوی	وفاتی	مدت سلطتی	مدت عمری
۱۰۵۳	۱۱۰۲	۱۱۰۶	۴	۵۳

۲۲

دور ایکنجی سلطان مصطفی خان بن سلطان محمد
خان رابع حضر تلی

۱۱۱۵ — ۱۱۰۶

ایکنجی سلطان مصطفی خان حضر تلی پادشاه اولدقده
وندیکلیله دکز محاربه سی ایدوب ساقزی تکرار المش
و عسکریلری پریشان ایله مشدر . صوکره لری استانبوله
برطاقم قاریش قلاقلرک ظهوری اوزرینه سلطان مصطفی
حضر تلی سلطنتی برادری سلطان احمد برافش و بش آی
صوکره کندیسیده ارتحال ایتمشدر . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۷۴	۱۱۰۶	۱۱۱۵	۹	۴۱

﴿ اوتوز ایکنجی درس ﴾

۲۳

دوراوچنجی سلطان احمد خان بن سلطان محمد خان
رابع حضر تلی

۱۱۴۳ — ۱۱۱۵

سلطان احمد خان حضر تلی زمانده ازاق قلعه سیله

وندیکیلردن موره قطعه سی ودها برچوق اطه لر ضبط
اولونمش و برسنه صوکره هر سئك حدودنده بولونان وندیک
ممالکی کاملاً فتح ایدلمشدر . سلطان احمد خان حضر تلری
صوکره لری پادشاهلنی برادر زاده سی سلطان محموده ترك
ایله التی آی صوکره وفات ایله مشدر . (رحمه الله)
سلطان احمد ترقی و مدنیته سور برپادشاه عالیجاه ایدی .
زماننده موسیقی و شعر و اشا ایلروله دیکی کبی . مطبعه جیلق
دخی زمان شوکتلرنده احداث اولومشدر .

ولادت	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۸۴	۱۱۱۵	۱۱۴۳	۲۸	۶۵

۲۴

دور سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی خان
ثانی حضر تلری

۱۱۶۷ — ۱۱۴۳

سلطان محمود خان حضر تلری تخته چیقیدینی اثنا ده
عجملر بغداد اوزرینه یورودیلر .

حضرت پادشاه بونلرله حربہ طوأتشدی . لیکن بوآنشاده
روسسیه ابله اوستریا باش قالدیردیغندن عجملرله مصالحه
اولوندی . بوندن صوکره اردوی هایون روسلرله اوستریالولر
اوزرینه کوندریلوب اردولری پریشان ایدلدی . حضرت
پادشاه برجمه سالامقندن عودت ایدرکن آت اوزرنده
وفات ایتدی . (رحمہ اللہ)

ولادت	جلوس	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۱۰۸	۱۱۴۳	۱۱۶۸	۲۵	۶۰

﴿ اوتوز اوچنجی درس ﴾

۲۵

دور سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی خان
ثانی حضر تلی

۱۱۶۷ — ۱۱۷۱

سلطان عثمان زماننده تاریخچه ذکره شایان بر محاربه

اولمامشدر . يالکوز بر يوك يانمين ظهور ايدم رک استانبولک
همان اوچده بری يانمش وبرخيلي آدم تلف اولمشدر .

ولادتى	جلوسى	وفاتى	سلطنتى	مدت عمرى
۱۱۱۲	۱۱۶۸	۱۱۷۱	۳	۵۹

۲۶

دور سلطان مصطفى خان ثالث بن سلطان احمد خان
ثالث حضر تلرى

۱۱۸۷ — ۱۱۷۱

سلطان مصطفى خان حضر تلرى زمانده . لهستانى حمايه
ايچون روسلرله محاربه ايدلمش ايسه ده يکيجر يلرک اطاعتنمز-
لکي يوزندن عثمانلى اردوسى مغلوب اولمش وبرخيلي يرلر
دشمن انه کچممشدر . بونک اوزرينه حضرت پادشاه کنديسى
محاربه يه حاضر لاندينى صروده وفات ايله مشدر . (رحمه الله)

ولادتى	جلوسى	وفاتى	سلطنتى	عمرى
۱۱۲۹	۱۱۷۱	۱۱۷۸	۱۶	۵۸

﴿ اوتوز دردنجی درس ﴾

۲۷

دور برنجی سلطان عبدالحمید خان بن سلطان احمد خان
نالت حضر تلری

۱۲۰۳ — ۱۱۸۷

برنجی سلطان عبدالحمید خان حضر تلری دولتك قاریشق
بر زماننده نخته چیقدی . بواننامه روسلر تکرار هجوم
ایتمش وقریم خاننه استقلایت ویرلک اوزره مصالحه اولونمش
وصوکره فریم بعض بهانه لر ایله بتون بتون روسیه الیه
کیرمشد . او اراق سوریه وجبل لبنان و یانیه طرفلرنده
بعض اویغونسزلرک و مصرده کوله منلرک یاقدینی فساد
آنشلری قبودان غازی حسن باشانک همت و غیرتیه سوندلرش
وجهلنک حدلری بیلدیرلمشدر .

ولادتی	حلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۱۳۷	۱۱۸۷	۱۲۰۳	۱۶	۶۶

۲۸

دور اوچنچی سلطان سلیم خان بن سلطان مصطفیٰ.

خان ثالث حضر نلری

۱۲۰۳ — ۱۲۲۲

سلطان سلیم خان ثالث حضر نلری یکرمی سکز یاشنده
اوله رق تخت سلطنته جلوس ایتدی . زمان سلطنتلرنده
فرانسه حکمداری و بوناپارت و مصری ضبط ایتدی . فقط
اسکایزلرک معاونتیله محاربه اولونوب غایه چالندی . بو محاربه ده
مصره کیدن محمد علی پاشا اوراده قالدی . نهایت کندیسنه
مصر والیلمکی ویرلدی .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
۱۱۷۶	۱۲۰۳	۱۲۲۲	۱۹	۴۸

۲۹

دور سلطان مصطفیٰ خان رابع بن سلطان حمید اول حضر نلری.

۱۲۲۲ — ۱۲۲۳

سلطان مصطفیٰ خان رابع زماننده تاریخجه شایان اهمیت

بروقه اولمامشدر . یالکیز روسیه ابله متارکه ایدلمش
ویکیچریلرک تربیه سیله اوغراشلمشدر . نهایت پادشاه
جلوسنک سنه سنده ارتحال ابله مشدر .

ولادت	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۱۹۳	۱۲۲۲	۱۲۲۳	۱	۳۰

﴿ اوتوز بشنجی درس ﴾

۳۰

دور سلطان محمود خان ثانی بن سلطان عبدالحمید خان
اول حضرتلری

۱۲۲۳ — ۱۲۵۵

ولی نعمت بیمنمنز سوکیلی پادشاهمز افندیمز حضرتلرینک
پدر اعظملری سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تحت عالی
عثمانی به جلوس ایتدکلری زمان یکر می اوج یاشنده ایدیلر .

دولتمزك مؤسس تائيسى اطلاقه بحق شايدان اولان سلطان
 مشاراليه - حضرتلری حدات سنيله برابر ، مفطور اولدقلری
 درایت و عرفانی مقنضاسنجیه حقایق اموره آگاه بر بادشاه
 صاحب انباء ایدیلر . تختہ جلوس ایدر ایتمزسلطان سلیم ثالث
 اکمالانه موفق اولامادینی اصلاحاتی وجوده کتیرمکه قیام
 ایدهرک یارافدار مصطفی پاشانک غیرتيله « سکبان » نامنده
 یکی بر عسکر ترتیب اولندیسه ده بونی چکه مهین یکچیریلر
 برخیلی جدالدن صوکره سکبان عسکرینی ده اورته دن
 قالدیردیلر . براز صوکره روسلر اعلان حرب ایدهرک اوج
 سنه دوام ایدن محاربه دن صوکره « بکرش » معاهده سی
 امضالانینی کی اوصرده صربیلیرده بعض امتیازلر اعطا
 اولوندی .

شو صرده اوروپانک توسط و معاوتيله یونانستانک
 استقلالی تصدیق اولوندی . یکچیریلرک وجودلری اورته دن
 قالدیرلدی . بونک اوزرینه « عسا کر منصوره » ناميله
 شمديکی کی نظام جدید عسکری احداث ؛ قشله لر ،
 عسکری وطبی مکتبلری تاسیس ایدلیدیکی کی جسم بردونما
 دخی وجوده کتیرلمشدر . بوانداده سلطان محمود حضرتلرینک
 ارتحالی وقوعولمشدر . (رحمه الله)

چنبیرلی طاشده کائن تربۀ مخصوصه مدفوندر .
 سلطان عالیبتار اعظم سلاطین عثمانیه دندر . زمانده
 دولته پک بیوک خدمتئر ایش ، دولتک تأمین استقباله خادم
 اسباب و وسائل لازمی تهیه ایله مشدر . هله عموم حقنده کی
 معامله اعتدالکارانه سی کندیسنه ، عدلی ، عنوان جلیلی
 قازاندر مشدر .

ولادت	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
۱۱۹۹	۱۲۲۳	۱۲۵۵	۳۳	۵۵

﴿ اوتوز التنجی درس ﴾

۳۱

دور عبدالمجید خان بن سلطان محمود ثانی حضرتلری

۱۲۵۵ — ۱۲۷۷

والد ماجد حضرت شهریارى سلطان عبدالمجید خان

والد : پدر ، بابا .

حضرتلری اون سکیز یاشنده اولدینی حالدہ پادشاہ اولمشلر ایسهده زمان شوکت اقترانلری دولت ابد مدت عثمانیه بر دور ترقی تشکیل ایلمشدر . سنوی برمایون لیرا ویرکو اعطا اولونق ووالیک محمدعلی باشنک اکبر اولادینه قالمق شرطیله مصر ، دولنک ایالت ممتازه سی حکمنه کیردی . بونی متعاقب دور ترقی وتجده مبدأ اولق اوزره « کلخانه خط هایونی » نشر اعلان اولوندی . خط هایون احکام منیفه سنجہ اصلاحات ملکیه وعسکریه نک اجرا سنه باشلانیدینی کبی معارف عمومیه دخی تأسیس ایدلمشدر . اصلاحات مذکورہ سایه سنده دولت بر موجب تنسیقات یاریسی موظف ویاریسی ردیف اولق اوزره اوچیوز بیک منتظم نظامیه عسکری تنسیق ایلمشدر . دولنک بویله ایلروله بیک بر موقع ترقیه وصولانی کورن روسیه ۱۲۶۹ سنه سنده اعلان حرب ایتمش ایسهده صدر اعظم مصطفی رشید باشا ایله مشارالیه مکاتب سیاستده یتشن فوآد وعلی باشلرک تدابیر فلاتون پسندانه لریله انکلتزه ، فرانسه وایتالیا دولتلری نخت اتفاقه انهرق درت سنه دوام ایدن شو محاربه به غالبته نتیجه ویرلمشدر . بونی متعاقب وقوعبولان کربد

و قمر طاع و سوریه طرفلرنده طهور ایدن قاریشـقلق دخی
بر طرف ایدلـشـدر . او سردهده حضرت پادشاهده قرق
بر یاشنده ایکن عرم کلشنـمرای خنت ایدوب سلطان سلیم
اول جامع شریفی حولیسـنده کی تربیه دفن اولونـشـدر .
(رحمه الله)

ولادی	حلوسی	وفایی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۲۳۷	۱۲۵۵	۱۲۷۷	۲۲	۴۱

